

PRAVA IZ RADNOG ODNOSA ZA VRIJEME ZARAZE ILI SUMNJE U ZARAZU KORONAVIRUSOM

Usljed proglašene epidemije koronavirusa te činjenice da već sada u Hrvatskoj imamo određeni broj osoba kod kojih je zaraza koronavirusom potvrđena te se nalaze na bolničkom liječenju, dok kod puno većeg broja osoba postoji sumnja u zarazu zbog čega se nalaze u (samo)izolaciji, u nastavku iznosimo osnovne informacije o pravima iz radnog odnosa osoba zahvaćenih zarazom ili onih kod kojih postoji sumnja u zarazu.

LIJEČENJE I IZOLACIJA PREMA NALOGU EPIDEMIOLOGA

Sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju, **osiguraniku koji je izoliran kao kliconoša ili je izoliran zbog pojave zaraze u njegovoj okolini** pripada pravo na naknadu plaće. Kako bi ostvario navedeno pravo njegov mu je liječnik primarne zdravstvene zaštite ovlašten utvrditi privremenu nesposobnost za rad (bolovanje).

Prema informacijama dostupnim na stranicama Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO), privremena nesposobnost za rad (bolovanje) utvrdit će se onim osiguranicima nad kojima se provode mjere u prevenciji širenja koronavirusa, odnosno kojima je određena samoizolacija kod kuće ili karantena u zdravstvenoj ustanovi od strane nadležnog epidemiologa ili graničnog sanitarnog inspektora rješenjem ili drugim odgovarajućim aktom. Privremena nesposobnost za rad može biti utvrđena dok traje karantena u zdravstvenoj ustanovi odnosno do izdavanja obavijesti o završetku zdravstvenog nadzora od strane nadležnog epidemiologa za osiguranike koji su bili u samoizolaciji kod kuće. **Naknada plaće za privremenu nesposobnost za rad** se takvim osiguranicima isplaćuje na teret sredstava HZZO-a od prvoga dana privremene nesposobnosti za rad. Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju propisano je kako je najviši mjesečni iznos naknade plaće za puno radno vrijeme, kada se ona isplaćuje na teret sredstava HZZO-a, proračunska osnovica uvećana za 28%, što trenutno **iznosi 4.257,28 kuna**.

Osiguranik, kojem je od strane nadležnog epidemiologa utvrđena potreba izolacije, odmah se upućuje u izolaciju, a izabranog liječnika je obavezan obavijestiti o tome telefonski ili putem e-maila, kako bi mu izdao Izvješće o privremenoj nesposobnosti za rad (doznaku). Budući da osiguranici u samoizolaciji nisu u mogućnosti osobno preuzeti doznaku te neposredno podnijeti zahtjev za naknadu plaće HZZO-u (uz propisanu dokumentaciju), iznimno im se daje mogućnost podnošenja zahtjeva elektronskim putem bez prilaganja Izvješća, a HZZO će podatke o otvorenoj privremenoj nesposobnosti po osnovi uzroka D0 - izolacija preuzeti putem Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Republike Hrvatske (CEZIH). Ako osiguranik nije u mogućnosti priložiti niti Potvrdu o plaći izdanu od poslodavca istu će HZZO od poslodavca zatražiti službenim putem.

IZOLACIJA PREMA NALOGU ILI U DOGOVORU S POSLODAVCEM

Radnici nad kojima se ne provode mjere u prevenciji širenja koronavirusa, odnosno kojima izolacija nije određena od strane nadležnog epidemiologa ili graničnog sanitarnog inspektora, već **izostaju s radnog mjesta prema nalogu ili u dogovoru s poslodavcem**, nemaju pravo na utvrđivanje privremene nesposobnosti za rad (bolovanja), kao niti pravo na naknadu plaće na teret sredstava HZZO-a s osnova izolacije. Oni su svoj status za vrijeme izostanka s posla dužni urediti u dogovoru s poslodavcem, a ako je moguće organizirati rad od kuće tada s poslodavcem mogu sklopiti dodatak postojećem ugovoru o radu kojim će se na određeno

vrijeme urediti rad na izdvojenom mjestu rada. Zakon o radu nalaže da dodatak mora biti sklopljen prije početka rada, no ukoliko konkretne okolnosti to ne omogućuju, dodatak je moguće sklopiti i tijekom trajanja tog rada. Radniku za vrijeme rada od kuće pripada pravo na plaću, dok ostala materijalna prava (naknadu za prijevoz, naknadu za topli obrok i slično) ostvaruje sukladno kolektivnom ugovoru, pravilniku o radu ili ugovoru o radu. Ako se tijekom rada od kuće kod radnika razviju simptomi bolesti vezane uz zarazu koronavirusom, radnik je u obvezi javiti se svom izabranom liječniku ili epidemiologu te postupati sukladno danim uputama, kako vezano uz zaštitu zdravlja, tako vezano i uz uređenje svojih prava iz zdravstvenog osiguranja.

S obzirom na novonastale okolnosti vezane uz izbijanje epidemije koronavirusa, u vrlo kratkom vremenu očekujemo naputke Vlade RH, odnosno Ministarstva rada i mirovinskog sustava vezane uz rad za vrijeme trajanje epidemije.

Nezavisni hrvatski sindikati